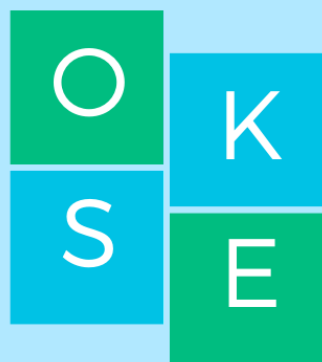

OSKE LAB

Suomen koulutusjärjestelmä maahanmuuttajien silmin

OSKE LAB

Tieto- ja tehtäväpaketti, 2021

LAB-ammattikorkeakoulu
ISBN 978-951-827-388-5 (PDF)
Kirjoittaja: Mariia Baliasina
Taitto: Marina Shchipova
Lahti, 2021

Teos on tuotettu osana Lahden OSKE LAB -hanketta,
jota rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö.
Hankkeen tavoitteena on tukea maahanmuuttajia korkeakouluun ja työhön.

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Sisällys

- 04** Esipuhe
 - 05** Suomen koulutusjärjestelmä
 - 07** Perusopetus
 - 09** Peruskoulu loppuu. Mitä sen jälkeen?
 - 11** Toisen asteen koulutus – lukioon tai amikseen?
 - 13** Korkea-aste
 - 16** Sanasto
 - 20** Vähän kielioppia
 - 22** Tehtävät
 - 27** Ratkaisut
 - 29** Lue lisää
 - 30** Lähteet
-

Esipuhe

Hyvä lukija,

Suomessa koulutus on polku työelämään. Koulutusta hankitaan monella eri tavalla, erilaisia polkuja pitkin.

Tässä oppaassa kerromme Suomen koulutusjärjestelmästä ja annamme vinkkejä erilaisista koulutuksista.

Voit seurata sivun alareunassa olevaa opintopolkua, jonka avulla löydät helposti tiedot.

Termien merkityksen voit tarkistaa oppaan sanastosta.

Oppaan lopusta löydät teemaan liittyvää kielioppia, harjoituksia ja tietysti ratkaisut.

Muista, että jokaisella on mahdollisuus opiskella itselleen mieluisa ammatti.

Laita tavoitteesi niin korkealle kuin haluat.

Tsemppiä opiskeluun,

Mariia Baliasina

Marina Shchipova

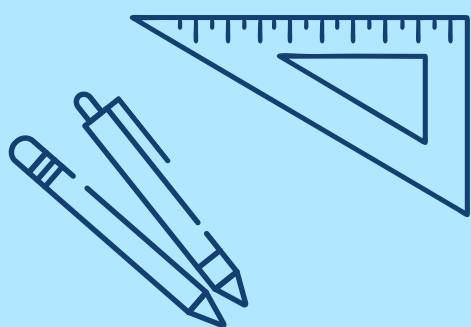
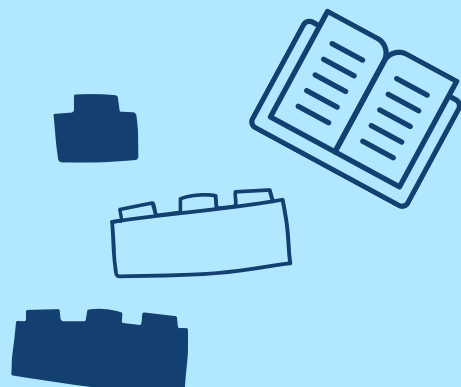
OSKE LAB -hanke

@oske_lab

Suomen koulutusjärjestelmä

varhaiskasvatus **SIVU 07**

SIVU 07

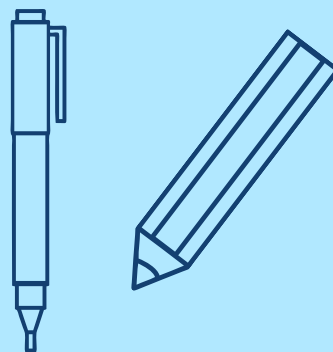
perusopetus

esikoulu
alakoulu
yläkoulu

toinen aste

lukiokoulutus
ammattillinen koulutus

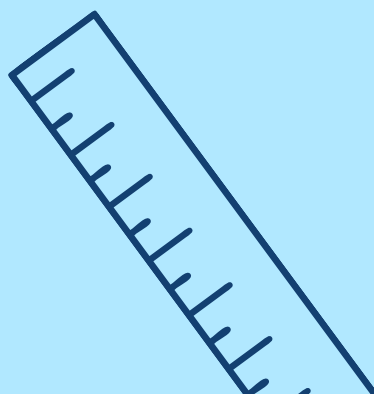
SIVU 11

SIVU 13

korkea-aste

ammattikorkeakoulu
yliopisto

Suomessa kaikilla lapsilla on oppivelvollisuus

Kaikkien alle 18-vuotiaiden pitää opiskella.
Lapset käyvät koulua, nuoret opiskelevat esimerkiksi
lukiossa tai ammattikoulussa.

Kaikkien alle 18-vuotiaiden pitää siis käydä koulua,
vaikka nuori tai hänen vanhempansa vastustaisivat
sitä.

Oppivelvollisuus tarkoittaa myös maksuttomuutta.

- Ilmaisia ovat
- opetus
 - ruokailu joka päivä
 - oppikirjat ja muut opiskelumateriaalit
 - lukion ylioppilastutkinnon 5 koetta ja niiden uusiminen, jos kokeet hylätään
 - koulumatkat, jos matkan pituus on yli 7 kilometriä.

Miksi S2?

S2-opetus (puhekielessä **äskaks**) tarkoittaa samaa kuin **suomi toisena kielenä** -opetus.

S2-opetusta suositellaan, jos äidinkieli on jokin muu kuin suomi.

S2-opetuksessa saat tehokkaampaa kielen opetusta kuin suomi äidinkielenä -tunneilla.

Jatko-opintoihin ei vaikuta, valitsetko S2-opetuksen vai suomi äidinkielenä -opetuksen.

(Miettinen ym. 2014, 7.)

(Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021a.)

Perusopetus

Peruskoulu on **yleissivistävä** koulu, jossa opiskellaan erilaisia oppiaineita. Opiskelijat eivät valmistu ammattiin. Kouluopiskelu alkaa samana vuonna, kun lapsi täyttää 7 vuotta. Peruskoulu kestää 9 vuotta.

Varhaiskasvatukseen ei ole pakko osallistua. Vanhemmat päättävät itse, osallistuuko heidän lapsensa varhaiskasvatukseen tai ei. **Varhaiskasvatusta** ovat esimerkiksi päiväkoti ja perhepäivähoito.

Ennen kuin oppivelvollisuus alkaa, lapset osallistuvat esiopetukseen. **Esiopetus** alkaa samana vuonna, kun lapsi täyttää 6 vuotta. Esiopetus kestää vuoden. Eskarissa harjoitellaan ryhmätoimintaa ja opiskellaan koulutaitoja.

**Esiopetus
(esikoulu,
puhekielessä
eskari)**

Alakoulu
(puhekielessä
ala-aste)
luokkia 1–6

(infoFinland 2021; Björklind ym. 2019.)

Ensimmäinen taso on esikoulu ja perusopetus.

Entä maahanmuuttajataustaisille?

Alla 18-vuotiaalla on sama oikeus perusopetukseen kuin suomalaisilla. Jos koululainen ei osaa hyvin suomea, hän saa opetusta omassa ryhmässä (**MAVA-luokka**). Jos kielitaito on riittävän hyvä, oppilas opiskelee tavallisella luokalla.

Olen aikuinen, mutta minulla ei ole peruskoulutusta?

Yli 18-vuotiaalle järjestetään kolmen tyyppistä koulutusta

Luku- ja kirjoitustaidon koulutus

on tarkoitettu sellaisille, jotka eivät osaa lukea ja kirjoittaa.

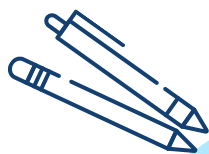
Aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opinnot

vastaavat perusopetuksen alakoulua eli 1–6 luokkaa.

Aikuisten perusopetus

vastaa perusopetuksen yläkoulua eli 7–9 luokkaa.

Yläkoulu
(yläaste)
luokkia 7–9

Peruskoulu loppuu.

Mitä sen jälkeen?

Peruskoulun jälkeistä koulutusta kutsutaan **toisen asteen koulutukseksi**. Siihen kuuluvat **lukio** ja **ammattillinen koulutus**. Peruskoulun jälkeen voi hakea suoraan toisen asteen tai päästä **valmistavaan koulutukseen**.

Kymppiluokalla voi korottaa peruskoulun numeroita. Kymppiluokalle haetaan samana tai seuraavana vuonna, kun oppilas on saanut peruskoulun päättötodistuksen.

Kymppiluokka

VALMA-koulutus valmentaa ammatilliseen koulutukseen. VALMAssa voi opiskella suomea, englantia, ruotsia, matematiikkaa ja muita aineita. VALMAN jälkeen voi siirtyä tutkinto-opiskelijaksi heti kun paikka löytyy.

VALMA

LUVA-koulutus valmistaa lukioon

LUVA

(infoFinland 2021.)

Syksyllä 2022 alkaa uusi **TUVA**
(**Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus**)

TUVA korvaa VALMAN ja LUVAN.

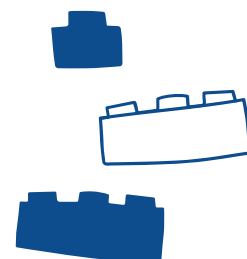

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot
suunnitellaan opiskelijan tarpeiden mukaan.

Jos tarvitsee vaativaa erityistä tukea,
voi hakea **TELMA**-koulutukseen.
TELMA valmentaa työhön
ja itsenäiseen elämään
esimerkiksi kehitysvammaisia ihmisiä.

TELMA

OPVA

Toisen asteen koulutus

Peruskoulun lopussa keväällä järjestetään yhteishaku.
Yhteishaku tarkoittaa sitä, että kaikki opiskelijat koko Suomessa hakevat samaan aikaan lukioon tai ammatilliseen koulutukseen.
Haku tehdään netissä osoitteessa www.opintopolku.fi.

Lukio kestää yleensä 3 vuotta.

Lukiossa opiskelu on yleissivistävää,
se ei valmista mihinkään ammattiin.

Lukion lopussa suoritetaan
ylioppilastutkinto.

Lukio on hyvin teoreettista oppimista,
se sisältää paljon lukemista ja kirjoittamista.
Lukion jälkeen voi hakea
ammattikorkeakouluun tai yliopistoon.

Ammatillinen koulutus kestää 3 vuotta.

Ammattioppilaitoksessa (puhekielessä **amis**)
opiskellaan oman alan ammattiin
liittyviä asioita ja suoritetaan
ammatillinen perustutkinto.

Opiskelu on käytännöllistä ja sisältää
työharjoittelua työpaikoilla.
Sen jälkeen voi hakea
ammattikorkeakouluun
tai yliopistoon.

Esimerkiksi

- kokki
- puuseppä
- merkonomi
- kuljettaja

Lukio

Ammattikoulu

(Jansson ym. 2018.)

Lukioon vai Amikseen?

Ammatillisen perustutkinnon voi suorittaa **oppisopimuskoulutuksessa**.

Oppisopimus kestää noin kolme vuotta, jonka aikana ollaan 80 prosenttia työpaikalla ja 20 prosenttia koulussa. Oppisopimuskoulutuksen ajalta saa palkkaa.

TÄRKEÄÄ! Sinun täytyy löytää työpaikka itse. (Miettinen ym. 2014, 10-11.)

Lukio-opinnot ja ammatilliset opinnot voi suorittaa samaan aikaan.

Silloin suoritetaan **kaksoistutkinto**.

Kaksoistutkinnon suorittaminen kestää 3–4 vuotta. Se vaatii paljon työtä. (Jansson ym. 2018.)

Yli 18-vuotiaalle aikuisille on **aikuislukio**.

Ylioppilastutkinnon suorittaminen on ilmaista.

Opinnot voit aloittaa kesken lukukauden.

Aikuislukioon ei haeta yhteishaussa vaan suoraan oppilaitokseen.

Kansanopistojen pitkät linjat tarjoavat ammatillisia koulutuksia.

Kansanopistoon ei haeta yhteishaussa vaan suoraan oppilaitokseen.

Esimerkiksi

- lastenohjaaja
- nuoriso-ohjaaja
- artesaani
- media-assistentti
- koulunkäyntiavustaja

Korkea-aste

Korkea-aste tai **kolmannen asteen koulutus** on **yliopisto** tai **ammattikorkeakoulussa** opiskelemista.

Kolmannen asteen koulutukseen voi hakea, kun on suorittanut ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon.

Opetus vaatii oma-aloitteisuutta ja osaamista.

Monet ammattikorkeakoulut tai yliopistot vaativat erilaista kielitaito-osaamista.

Esimerkiksi

- insinööri
- tradenomi
- sairaanhoitaja
- muusikko
- sisustussuunnittelija
- hotellityöntekijä

Korkeakouluopintoihin valmentava koulutus maahanmuuttajille.

Tässä koulutuksessa opiskellaan suomen kieltä ja parannetaan mahdollisuuksia suorittaa suomalainen korkeakoulututkinto. Valmentavan koulutuksen jälkeen ei pääse suoraan tutkinto-opiskelijaksi korkeakouluun, vaan opiskelijaksi haetaan esimerkiksi yhteishaussa.

Ammattikorkeakoulussa opetus on käytännönläheistä, ja siellä suoritetaan **alempi korkeakoulututkinto (AMK-tutkinto)**, joka liittyy johonkin ammattiin tai ammattialaan.

Ammattikorkeakoulu kestää 3–4 vuotta.

Jos alemman korkeakoulututkinnon jälkeen on ollut työelämässä vähintään kaksi vuotta, voit suorittaa **ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon (YAMK-tutkinto)**.

**Ammatti-
korkeakoulu
(AMK)**

(Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021b; Jansson ym. 2018.)

Esimerkiksi

- opettaja
- lakimies
- lääkärit
- diplomi-insinööri
- tutkija
- toimittaja
- valtion virkamies

Yliopistossa suoritetaan joko **alempi korkeakoulututkinto (kandidaatin tutkinto)** tai **ylempi korkeakoulututkinto (maisteritutkinto)**. Opiskelu kestää useita vuosia.

Ylemmän korkeakoulututkinnon jälkeen yliopistossa on mahdollista suorittaa vielä **liseniaatin tutkinto** tai **tohtorin tutkinto**. **Tohtorin tutkinto** on korkein yliopistollinen tutkinto. Sen suorittaminen kestää yleensä noin 4 vuotta.

Yliopistossa opiskelu on teoreettisempaa kuin ammattikorkeakoulussa. Yliopistossa tehdään paljon tutkimusta.

Yliopisto

(Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021b; Jansson ym. 2018.)

**Hae opiskelemaan -
Koskaan ei ole liian
myöhäistä!**

aikuiskoulutus

yli 18-vuotiaille aikuisille suunniteltu ja järjestetty koulutus

aikuislukio, iltalukio

tarkoitettu yli 18-vuotiaille,
jotka haluavat suorittaa ylioppilastutkinnon
tai kerrata ja opiskella lukion kursseja

alakoulu (puhekielessä **ala-aste**)

perusopetuksen luokat 1 - 6

alempi korkeakoulututkinto, kandiditutkinto

alin yliopistossa suoritettava korkeakoulututkinto

ammattillinen koulutus

koulutuksen aikana saat ammatillista osaamista opettavaa
ja ammattiin valmistavaa koulutusta

ammattillinen perustutkinto

osoitus siitä, että henkilö osaa jonkin ammatin vaatimat
taidot

ammattikorkeakoulu, AMK

korkea-asteen oppilaitos, joka tarjoaa opetusta ammatillisiin
asiantuntijatehtäviin

ammattioppilaitos (puhekielessä amis)

toisen asteen oppilaitos, josta valmistuu johonkin ammattiin

esiopetus, esikoulu (puhekielessä **eskari**)
pakollinen opetus 6-vuotiaalle lapsille

hakuaika

aikaa, jolloin hakemus koulutukseen pitää tehdä

jatkotutkinto

ylemmän korkeakoulututkinnon jälkeen yliopistossa suorittettava korkeakoulututkinto

kaksoistutkinto

lukion ja ammatillisen koulutuksen suorittaminen yhtä aikaa

kansalaisopisto

kaikille avoin koulu, jossa on erilaisia kursseja ja kokopäiväistä opetusta

korkeakoulututkinto

ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa suorittettava tutkinto

lisenssiaatin tutkinto

yliopistossa suorittettava alempi jatkotutkinto

lukiokoulutus

yleissivistävä koulutus, joka antaa valmiudet aloittaa opiskelu yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa

oppilaitos

koulutusorganisaatio tai paikka, jossa opiskellaan

oppisopimuskoulutus

ammattillinen koulutus, joka järjestetään pääosin käytännön tehtävissä työpaikalla ja täydennetään opinnoilla ammattilaitoksessa

oppivelvollisuus

jokaiselle 7–18 vuotiaalle Suomessa asuville asetettu velvollisuus opiskella

peruskoulu

yleissivistävä koulu, joka on pakollinen kaikille 7–17-vuotiaalle

S2-opetus, suomi toisena kielenä -opetus

suomen kielen opetus, jota suositellaan, jos äidinkieli on jokin muu kuin suomi

toisen asteen koulutus

opiskelu peruskoulun jälkeen ammattikoulussa tai lukiossa

tohtorin tutkinto

yliopistossa suoritettava ylin jatkotutkinto

tutkinto

virallinen suoritus, joka vahvistaa koulutuksen suorittamisen

valmentava koulutus

maahanmuuttajille suunnattu koulutus, joka antaa kielelliset ja muut valmiudet eri koulutuksiin

varhaiskasvatus

vapaaehtoinen kasvatus 0–6-vuotiaalle lapsille

yhteishaku

aika, jolloin Suomessa voi hakea toisen ja korkea-asteen opintoihin

yleissivistävä koulutus

koulutus, jossa opiskellaan eri aineita, esimerkiksi kieliä, matematiikkaa, historiaa, kemiaa ja biologiaa. Opiskelu ei valmista ammattiin

ylempi korkeakoulututkinto, maisterin tutkinto

yliopistossa suoritettu korkeakoulututkinto

yliopisto

korkea-asteen oppilaitos, joka tarjoaa tieteellistä ja taiteellista sivistystä

ylioppilastutkinto

tutkinto, joka todistaa, että opiskelija on saanut riittävät tiedot ja taidot lukiossa

yläkoulu (puhekielessä yläaste)

perusopetuksen luokat 7 - 9

VÄHÄN KIELIOPPIA

Koska koulutuksen tavoite on päästä työelämään, on tärkeää, että osaa kertoa omista opinnoistaan sekä tulevasta ammatistaan.

Kun sanotaan, mihin ammattiin valmistuu, käytetään **ksi**-muotoa:

Ammattikoulussa voi opiskella lähihoitajaksi tai rakennusmieheksi.

Khaled valmistuu ensi kesänä insinööriksi.

Madina pääsi töihin kokiksi.

Kun sanotaan, missä ammatissa tai tehtävässä joku on, käytetään **na**-muotoa:

Matti työskentelee parturina.

Amina on töissä kokkina italialaisessa ravintolassa.

Siskoni toimii maalarina isossa rakennusfirmassa.

Treenaa ja tarkista vastaukset Ratkaisut-osiosta.

Kirjoita sanoista lauseet.

Muista taivuttaa verbiä ja käyttää ksi- tai na-muotoa.

Malli:

Matti – opiskella – parturi -> Matti opiskelee parturiksi.

Ahmed – opiskella – juristi

AMKssa – voida opiskella – johtaja

Samu – olla – harjoittelija – isossa firmassa.

Ammattikoulusta – valmistua – kokki

Marja – opiskella – leipuri

Minä – päästä opiskelemaan kansanopistoon – artesaani

Leila – työskennellä – lastenhoitaja – päiväkodissa

Mehdi – toimia – hitsaaja

Timo – haaveilla valmistua – poliisi

Petri – työskennellä – siivooja

Yliopistosta – valmistua – opettaja

Minä – päästä töihin – kampaaja

Minun toiveeni on valmistua – eläinlääkäri

Nyt minä – olla töissä – myyjä

Keväällä minä – valmistua – insinööri

Minä – haluta työskennellä – työjohtaja

Tässä on tehtäviä, joiden avulla voi harjoitella sanastoa ja tarkistaa oikeat vastaukset.

Valitse oikea vaihtoehto.

1. Aikuiskoulutusta on
 - a. vain peruskoulutusasteella.
 - b. toisella asteella ja korkea-asteella.
 - c. kaikilla koulutusasteilla.
2. Suomessa oppivelvollisia ovat
 - a. vain Suomen kansalaiset.
 - b. kaikki Suomessa asuvat 7–18-vuotiaat.
 - c. kaikki Suomessa asuvat ihmiset.
3. Jos tarvitset lisäopetusta kielestä tai muista aineista ennen ammattikoulua, haet
 - a. esikouluun.
 - b. lukioon.
 - c. VALMA-koulutukseen.
4. Kun haluat opiskella ammattiin, haet
 - a. lukioon.
 - b. ammattikouluun.
 - c. kymppiluokkaan.
5. Yliopistossa voi opiskella
 - a. ammattikoulun jälkeen.
 - b. vain ammattikorkeakoulun jälkeen.
 - c. peruskoulun jälkeen.

Ovatko nämä väitteet oikein vai väärin?

1. Oppivelvollisuus tarkoittaa, että kaikkien maahanmuuttajataustaisten täytyy suorittaa peruskoulu.
2. Ennen peruskoulua kaikkien lasten täytyy osallistua varhaiskasvatukseen.
3. Esikoulu alkaa samana vuonna, kun lapsi täyttää 6 vuotta.
4. Yhteishaussa haetaan peruskouluun.
5. Toisen asteen koulutukseen kuuluu ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus.
6. Toisen asteen koulutuksen jälkeen voi hakea lukioon.
7. Ammatillinen koulutus kestää yhden vuoden.
8. Lukio suoritetaan luokkaopetuksessa ja työharjoittelussa.
9. Ammattikorkeakoulu on sama kuin yliopisto.
10. Ammattikorkeakoulussa opiskellaan johonkin ammattiin liittyvä alempi korkeakoulututkinto.
11. Yliopistossa opiskellaan 3 vuotta.
12. Maisteritutkinto on Suomessa kaikista paras tutkinto.

Yhdistä käsite ja selitys.

lukio

Tämä koulutus on sinulle, jos olet aikuinen ja haluat opiskella lukion oppimäärän tai kerrata lukion kurseja.

ammattioppilaitos

Tämä on yleissivistävä koulu, joka päättyy ylioppilastutkintoon.

aikuislukio

Tämän koulutuksen aikana opiskelet ja työskentelet jollain työpaikalla.

yliopisto

Tässä opiskelussa saat valmiuksia ja taitoja ammattiin.

AMK**oppisopimuskoulutus**

Tässä koulussa tehdään paljon tieteellistä tutkimusta ja suoritetaan ylempi korkeakoulututkinto tai tohtorintutkinto.

Tässä koulussa suoritetaan alempi korkeakoulututkinto ja valmistutaan esimerkiksi tradenomiksi.

TEHTÄVÄT

Yhdistä ammatti ja oppilaitos,
jossa tähän ammattiin valmistetaan.

ammattikoulu

yliopisto

LVI-asentaja

tutkija

leipuri

eläintenhoitaja

sairaanhoitaja

insinööri

fysioterapeutti

kuljettaja

lakimies

sosiaaliohjaaja

rakennusmies

lääkäri

kokki

hotellipäällikkö

eläinlääkäri

toimittaja

myyjä

ravintolaesimies

opettaja

rakennusalan työnjohtaja

ammattikorkeakoulu
(AMK)

Tiedonhaku

Tutustu koulutusten tarjontaan ja mahdollisuuksiin.

1. Aikuisten perusopetus

Käy <https://www.kansanopistot.fi/> -sivulla.

Katso **HAE KOULUTUKSIA**

Valitse **Koulutusmuoto --> Aikuisten perusopetus**

(voit myös rajoittaa **Alue**-kohde)

Tutustu aikuisten peruskoulutuksen mahdollisuuksiin sekä kurssien sisältöihin.

2. Mitä ammatillisessa voi opiskella?

Käy <https://opintopolku.fi/wp/ammattillinen-koulutus/mita-ammattillisessa-voi-opiskella/>

Tutustu ammatillisen koulutuksen kymmeneen koulutusalaan.

Valitse itselle sopivin ja lue lisää klikkaamalla sen nimeä.

Huomaa mahdolliset työpaikat ja koulutuksen vaatimukset.

3. Avoin ammattikorkeakoulu

Käy <https://www.lab.fi/fi/koulutus/avoin-amk>

Paina **Tutustu opintotarjontaan --> Polkuopinnot**

Tutustu polkuopintojen tarjontaan.

Huomaa opiskelumuodot sekä rajoitetut opiskelupaikat.

Katso, mikä on suomen kielen pääsyvaatimus. Mieti, mikä opiskelumuoto sopisi sinulle paremmin: päivätoteutus, monimuotototeutus vai verkko-opinnot?

RATKAISUT

Tästä löytyy ratkaisut Vähän kielioppia ja Tehtävät -osioiden harjoituksiin.

Vähän kielioppia

Ahmed opiskelee juristiksi.

AMK:ssa voidaan opiskella johtajaksi.

Samu on harjoittelijana isossa firmassa.

Ammattikoulusta valmistuu kokiksi.

Marja opiskelee leipuriksi.

Minä pääsen opiskelemaan kansanopistoon artesaaniksi.

Leila työskentelee lastenhoitajana päiväkodissa.

Mehdi toimia hitsaajana.

Timo haaveilee valmistua poliisiksi.

Petri työskentelee siivoojana.

Yliopistosta valmistuu opettajaksi.

Minä pääsen töihin kampaajaksi.

Minun toiveeni on valmistua eläinlääkäriksi.

Nyt minä olen töissä myyjänä.

Keväällä minä valmistun insinööriksi.

Minä haluan työskennellä työjohtajana.

Valitse oikea vaihtoehto

1c, 2b, 3c, 4b, 5a

Ovatko nämä väitteet oikein vai väärin?

oikein – 3, 5, 10

väärin – 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12

Yhdistä käsite ja selitys

lukio – Tämä on yleissivistävä koulu, joka päättyy ylioppilastutkintoon.

ammattioppilaitos – Tässä opiskelussa saat valmiuksia ja taitoja ammattiin.

aikuislukio – Tämä koulutus on sinulle, jos olet aikuinen ja haluat opiskella lukion oppimäärän tai kerrata lukion kursseja.

yliopisto – Tässä koulussa tehdään paljon tieteellistä tutkimusta ja suoritetaan ylempi korkeakoulututkinto tai tohtorintutkinto.

AMK – Tässä koulussa suoritetaan alempi korkeakoulututkinto ja valmistutaan esimerkiksi tradenomiksi.

oppisopimuskoulutus – Tämän koulutuksen aikana opiskellaan ja työskennellään jollain työpaikalla.

Yhdistä ammatti ja oppilaitos

Ammattikoulu – kokki, LVI-asentaja, leipuri, rakennusmies, eläintenhoitaja, kuljettaja, myyjä

Yliopisto – lääkäri, lakimies, opettaja, toimittaja, tutkija, eläinlääkäri

Ammattikorkeakoulu (AMK) – sairaanhoitaja, insinööri, hotellipäällikkö, ravintolaesimies, rakennusalan työnjohtaja, fysioterapeutti, sosiaaliohjaaja

LUE LISÄÄ

Peruskoulutus aikuisille Lahdessa ja Päijät-Hämeessä:

<http://www.alipi.fi/ossi/> kohdasta ABC- Luku- ja kirjoitustaito

Lahden Kansanopisto:

<https://www.lahdenkansanopisto.fi/opisto/> Lahden Yhteiskoulu

<https://www.lyk.fi/aikuislukio/maahanmuuttajat/>

Lisää oppivelvollisuudesta:

<https://minedu.fi/oppivelvollisuudesta-selkokielella>

TELMA- ja VALMA -koulutus:

<https://www.kiipula.fi/ammattiopisto/hakijalle/koulutustarjonta/>

TUVA-koulutus:

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/mitatutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus-tuva>

<https://minedu.fi/tuva>

VALMA Lahden alueella:

<https://www.salpaus.fi/koulutusesittely/valma-koulutus/>

<https://www.sdo.fi/hae-opiskelemaan/>

LUVA Lahdessa:

<https://www.lyk.fi/aikuislukio/maahanmuuttajat/>

Lähteet

Björklind, M., Lågas, T., Metsäranta, M. & Sippola, H. 2019. Selkeästi Suomessa, Selkokielinen Suomen yhteiskuntaopin S2-oppikirja. Helsinki: FinnLectura.

infoFinland. 2021. Suomalainen koulutusjärjestelmä. [Viitattu 25.10.2021]. Saatavissa: <https://www.infofinland.fi/fi/elama-suomessa/koulutus/suomalainen-koulutusjarjestelma>

Jansson, J., Niemi-Kapee, S., Valtonen, A., Soppa, M., Nevala, S. & Cloubi Oy. 2018. Yhteiskuntaoppi 2: Työelämän tuntemus ja oma talous. [Viitattu 08.10.2021]. Saatavissa: <https://aipe.edu.fi/web/site-223727/state-jurdgmjggyra/front-page>

Miettinen, V., Söer, E., Arai, M. & Niinivaara, J. 2014. Opas koulutuksesta ja työelämästä monikulttuurisille nuorille. Forssa Print. [Viitattu 07.10.2021]. Saatavissa: https://www.kunkoululoppuu.fi/assets/uploads/2018/01/Opas_suomi.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2021a. Oppivelvollisuus pitenee. [Viitattu 13.10.2021]. Saatavissa: <https://minedu.fi/oppivelvollisuudesta-selkokielella>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2021b. Suomen koulutusjärjestelmä. [Viitattu 25.10.2021]. Saatavissa: <https://minedu.fi/koulutusjarjestelma>

Kirjoittaja:
Mariia Baliasina,
opettaja ja TKI-asiantuntija,
LAB-ammattikorkeakoulu

Taitto:
Marina Shchipova,
projektisuunnittelija,
LAB-ammattikorkeakoulu

LAB-ammattikorkeakoulu
ISBN 978-951-827-388-5 (PDF)

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ